

BILDANDE AV NÖTBERGETS NORRA NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med den gräns som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Nötbergets norra naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet samt karta i bilaga 3).

Slutligen fastställer länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 4 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Nötbergets norra naturreservat
NVR-id:	21-2052885
Kommun:	Ljusdals kommun
Lägesbeskrivning:	3 km NV om Kårböle. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	N: 6875152 E: 513948
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med den prickstreckade linjen, samt brytpunktskarta (bilaga 5).
Fastigheter:	Kårböle 1:37 Kårböle 2:27, 2:29, 2:31, 2:33, 2:35, 2:37
Markägare:	Privata, Holmen Skog Mitt AB
Areal (från VIC Natur):	Total areal 56 ha Landareal 56 ha Produktiv skogsmark 56 ha Därav naturskog* 23 ha *Areal från länsstyrelsens inventering
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av litet intresse för friluftslivet

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Den värdefulla livsmiljön brandpräglad skog, innehållande skogar i olika åldrar som brunnit med en stor variation, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för

denna livsmiljö i det boreala skogslandskapet ska ha gynnsamt tillstånd*. Strukturerna som brandskadade träd i olika åldrar och av olika trädslag, gamla träd och död ved ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Naturvårdsbränningar och brandefterliknande skötselåtgärder får genomföras. I övrigt tillåts skogen att utvecklas fritt genom naturliga processer.
- Anläggningar för friluftslivet i form av parkeringsplatser och informationstavlor får anläggas och underhållas.

Skäl för beslutet

Nötbergets norra naturreservat består av ett område gammalt och naturskogsartat barrblandskog som brann i samband med de omfattande skogsbränderna kring Kårböle i juli 2018. Skogen hade redan innan branden höga naturvärden i form av gamla träd, ett stort inslag av gammal grov asp och andra lövträd, samt rikligt med död ved. Delar av den gamla skogen i detta område är avsatt som nyckelbiotop och frivillig avsättning för naturvård. Även delar med yngre bestånd ingår i naturreservatet. Hela området som berördes av skogsbranden har nu utvecklat höga naturvärden kopplat till skogsbrand och är en viktig livsmiljö för brandberoende arter av till exempel insekter och svampar. Genom att bevara skog som nyligen brunnit skapas goda förutsättningar för att i naturreservatet långsiktigt bibehålla och utveckla livsmiljöerna för dessa arter.

De största hoten mot de värdefulla naturmiljöerna och den biologiska mångfalden i området bedöms vara skogsbruk och exploatering. Genom att området skyddas som naturreservat bevaras dess höga naturvärden, samtidigt som möjlighet ges att genomföra nödvändiga skötselåtgärder för att bibehålla och ytterligare förstärka områdets höga naturvärden.

Genom bildandet av Nötbergets norra naturreservat bevaras ett stycke skog som berördes av de omfattande bränder som rasade i Hälsingland i juli 2018. Naturreservatet ger möjlighet för besökare att uppleva effekterna av brandens våldsamma krafter, men även hur livet återvänder och en ny skogstyp utvecklas efter branden.

---

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B7 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av befintliga vägar i anslutning till området.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
5. bedriva mineralutvinning,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
7. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,

Föreskrift 7 ovan utgör inte hinder för älghugare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation undviks.

Föreskrift 8 ovan utgör inte hinder för uppsättning av de skyltar som behövs i samband med den jakt som är tillåtet i naturreservatet.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av parkeringsplats enligt karta bilaga 3.
4. Genomförande av återkommande naturvårdsbränningar, enligt karta bilaga 3.
5. Genomförande av återkommande brandefterliknande åtgärder eller andra naturvårdsinriktade skötselåtgärder som gynnar tall och lövträd, så som ringbarkning och randbarkning av utvalda träd, borttag av gran och skapande av död ved, enligt karta bilaga 3.
6. Återkommande bekämpning av invasiva arter och icke inhemska träd och buskar i naturreservatet.
7. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
2. ta ved. Eldning är endast tillåten om egen ved tagits med,
3. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter, svampar och lavar,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt skada eller störa djurlivet,
6. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
7. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten, gräva, eller därmed jämförligt,
8. utan länsstyrelsens tillstånd genomföra större organiserade arrangemang, t.ex. tävlingar eller militär övningsverksamhet. Med större arrangemang avses arrangemang med omkring 100 deltagare eller fler.

Föreskrift 1 ovan utgör inte hinder för körning med snöskoter vintertid på fruset och väl snötäckt underlag.

Föreskrift 4 ovan utgör inte hinder för plockning av sådana bär och matsvampar som inte är rödlistade, samt plockning för eget behov av övriga växter som inte är rödlistade.

Föreskrifterna 1 och 5 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet.

Föreskrift 6 ovan utgör inte hinder för tillfällig skyltning i samband med tillståndsgivna organiserade tävlingar enligt föreskrift 8.

Andra bestämmelser som gäller för området

Även om en verksamhet eller åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter kan anmälan, tillstånd eller samråd ändå krävas t.ex. tillstånd/anmälan till vattenverksamhet eller samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Ärendets beredning

Nötbergets norra naturreservat bildas med syfte att bevara ett område med naturligt brunnen skogsmark efter de omfattande skogsbränderna som rasade kring Kårböle i Hälsingland i juli 2018. Den skog som ingår i naturreservatet ingår i det stora brandområde som antändes av ett blixtnedslag på Nötbergets södra sida lördagen den 14 juli 2018. Branden spred sig över Nötberget för att under den kommande veckan utvecklas okontrollerat. Nötbergsbranden kom att omfatta ett brandområde på 872 hektar innan branden slutligen var under kontroll, mer än två veckor efter det att branden startade.

I augusti 2018, direkt efter att bränderna i Ljusdal var släckta, inledde Länsstyrelsen arbetet med att analysera vilka delar av brandområdet som var angelägna att skydda. Arbetet inleddes genom att brandområdena inventerades översiktligt med hjälp av helikopter 17 augusti 2018. Under flygningen fotograferades brandområdena systematiskt och särskilt intressanta områden avgränsades.

I slutet av augusti skickade Länsstyrelsen ett brev till samtliga markägare som berörts av skogsbränderna i Hälsingland, för att informera om och erbjuda möjligheten att skydda den brända skogen som till exempel naturreservat. I brevet uppmanades intresserade markägare att kontakta Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen. För ett antal områden som i analysen av flyginventeringen bedömts som särskilt skyddsvärda kontaktade Länsstyrelsen berörda markägare för att diskutera möjligheterna till formellt skydd. Skyddet var frivilligt och markägarna kunde själva välja om skogen skulle värderas av Naturvårdsverkets upphandlade värderare. Allt arbete genomföres under stor tidspress då den brandskadade skogen skulle avverkas under vintern 2018 för att undvika svampangrepp på det brandskadade virket.

Markägarna inom Nötbergets norra naturreservat kontaktades av Länsstyrelsen, då de höga naturvärden området hade redan innan branden gjorde att det bedömdes som extra skyddsvärt. Skoglig värdering av området genomfördes i oktober 2018 av Svefa AB och förhandlingen med markägarna sköttes av konsultfirman NA Stefansson AB. Överenskommelse om intrångsersättning träffades med samtliga markägare under 2019.

Länsstyrelsen beslutade 2019-06-24 om interimistiskt förbud mot skogsbruksåtgärder inom de delar av brandområdet där bildande av naturreservat pågår. Syftet med detta beslut är i första hand att ta bort den skyldighet som åligger markägarna enligt 29§ skogsvårdslagen gällande åtgärder mot skadliga insekter. Genom beslut om interimistiskt förbud övergår markägarnas ansvar för skador på omgivande skog till staten.

Området inventerades i detalj av Länsstyrelsen i juni 2019 som underlag inför bildandet av naturreservat. En särskild inventering av insekter genomfördes under sommaren 2019 av Ecocom AB på uppdrag av Länsstyrelsen. Arbetet med att utforma beslut och skötselplan för området inleddes av Länsstyrelsen i februari 2020.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, har Länsstyrelsen gjort bedömningen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 9 december 2021. Följande synpunkter inkom:

- Ljusdals kommun, samhällsservicenämnden, är positiva till att naturreservatet bildas och bedömer att det inte strider mot översiktsplan, markanvändningsplaner eller andra kommunala intressen. Kommunen är positiv till skydd av områden som bidrar till att den biologiska mångfalden bevaras.
- Skogsstyrelsen ser positivt på att naturvärden och rekreativevärden i aktuellt område skyddas långsiktigt och tillstyrker naturreservatets förslag till beslut och skötselplan.
- Sveriges Geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig.
- Naturskyddsföreningen (Ljusdalskretsen) välkomnar alla initiativ till skyddande av naturskogar och biologisk mångfald och tillstyrker förslaget om bildandet av Nötbergets norra naturreservat. Naturskyddsföreningen har skickat med önskemål om innehåll på den informationstavla som planeras att sättas upp i reservatet, vilka har vidareförmedlats till Länsstyrelsens reservatsförvaltare.
- Ägarna till Kårböle 1:37, ELE c/o Carl Hellström, hade synpunkter på att det i beslutet saknas en skrivning om Länsstyrelsens uttalade ansvar för naturreservatet. Länsstyrelsen har svarat ELE i ett separat mejl.
- Holmen Skog AB har inga invändningar på vad gäller förslag till beslut samt skötselplan för naturreservatet. De önskar generellt att uppmärkning av reservatsgränser prioriteras för att undvika att skogsskötselåtgärder av misstag utförs inom reservatsområdet. Entré och parkering för reservatet är lokaliserat utanför Holmens mark och de förutsätter att denna utformas så att virkestransporter ej hindras. Synpunkter angående uppmärkning av reservatsgränser samt

utformning av parkeringsplats har vidareförmedlats till Länsstyrelsens reservatsförvaltare.

Länsstyrelsens motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, samt även för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, och/eller skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken gäller att vid prövning av frågor om skydd av områden skall hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Beskrivning av området

Naturreseptatet består till halva sin areal av gammal naturskogsartad grandominerad barrblandskog med bitvis påtagligt inslag av björk och asp. En del av den gamla skogen har pekats ut som nyckelbiotop för sina höga värden knutna till den rikliga förekomsten av död ved (främst gran och asp) samt den värdefulla kryptogamfloran med flera rödlistade arter. Den gamla skogen omges av ungskogar av tall och gran i åldrarna 20-30 år.

Större delen av skogen i naturreseptatet brann vid den omfattande skogsbranden vid Kårböle i juli 2018. Den gamla skogen centralt i området och de omgivande ungskogarna påverkades av branden i varierande omfattning beroende variationer i brandens intensitet och förlopp. Den skog som står kvar efter branden har därför en mosaikartad sammansättning med ung och gammal skog där alltifrån enstaka träd till nästan alla träd dött vid branden. Området kommer att genomgå en stark förändring efter branden genom omfattande avdöende av kvarstående rotskadad gran och kraftig etablering av björk och asp. På sikt kommer området sannolikt att utvecklas till en lövbränna, en mycket lövrik skog uppkommen efter skogsbrand. I naturreseptatets östra delar ingår några hektar ungskog som undgick skogsbranden.

Det som är utmärkande för brandfältet i Nötbergets norra naturreseptat, till skillnad från andra områden som skyddats efter skogsbränderna 2018, är den höga andelen granskog på mark med påfallande hög bonitet med förekomst av rörligt markvatten samt gräs- och örtrik markvegetation.

Effekter på ekosystemtjänster

Bildandet av Nötbergets norra naturreseptat inverkar på flera ekosystemtjänster. Nedan listas de ekosystemtjänster som beslutet att bilda naturreseptatet har en mer än försumbar påverkan på. I tabellen anges även om beslutet har en positiv eller negativ inverkan på berörd ekosystemtjänst.

Kategori	Ekosystemtjänst	Inverkan
Försörjande	Jakt, fiske, bärplockning och annan vild föda	Positiv
	Virke och fibrer	Negativ
	Bioenergi från skog	Negativ
	Energiproduktion	Negativ
Reglerande & upprätthållande	Dämpning av avrinning och flöden	Positiv
	Upprätthållande av markens struktur	Positiv
	Livsmiljöer som t.ex. uppväxtområden, lek- och spelplatser, boplatser	Positiv
	Biologisk kontroll av skadegörare (inklusive invasiva arter)	Positiv
Kulturella	Naturarv t.ex. att bevara naturens värden för framtida generationer	Positiv
	Kulturarv t.ex. användning av naturliga miljöer av	

	andliga eller historiska orsaker	Positiv
	Icke organiserat friluftsliv	Positiv
	Resurs för forskning	Positiv
	Estetiska värden t.ex. fritidsboende vid naturskön miljö, rekreativaktiviteter och turism i ostörd miljö	Positiv
Stödjande	Näringsämnes-cirkulation - vattnets kretslopp	Positiv
	Biologisk mångfald inkl. bevarande av genpool, habitat och hotade arter	Positiv
	Ekologiska samspel t.ex. näringsvävares dynamik, interaktioner mellan trofiska nivåer, evolutionära processer	Positiv

Bedömning

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (länsstyrelsens rapport 2006:19-21).

Enligt kommunens översiktsplan (Översiktsplan för Ljusdals kommun, antagen 2010-02-22) anges ingen särskild markanvändning för området. I översiktsplanen anges att det är av stor vikt att värdefulla naturtyper bevaras, dels för deras egen värde och dels för den biologiska mångfaldens skull. Trots att området inte pekats ut i översiktsplanen bedömer Länsstyrelsen att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Vid denna avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, har länsstyrelsen funnit att naturreservatets avgränsning och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden (föreskrifterna) är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekter som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13). I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet enligt 3 § miljötillsynsförordningen (2011:13).

Hur man överklagar

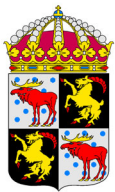
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 6.

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill. Ärendet har handlagts och föredragits av biolog Cecilia Lindén.

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Föreskriftskarta
4. Skötselplan
5. Brytpunktskarta med teknisk beskrivning
6. Hur man överklagar
7. Sändlista

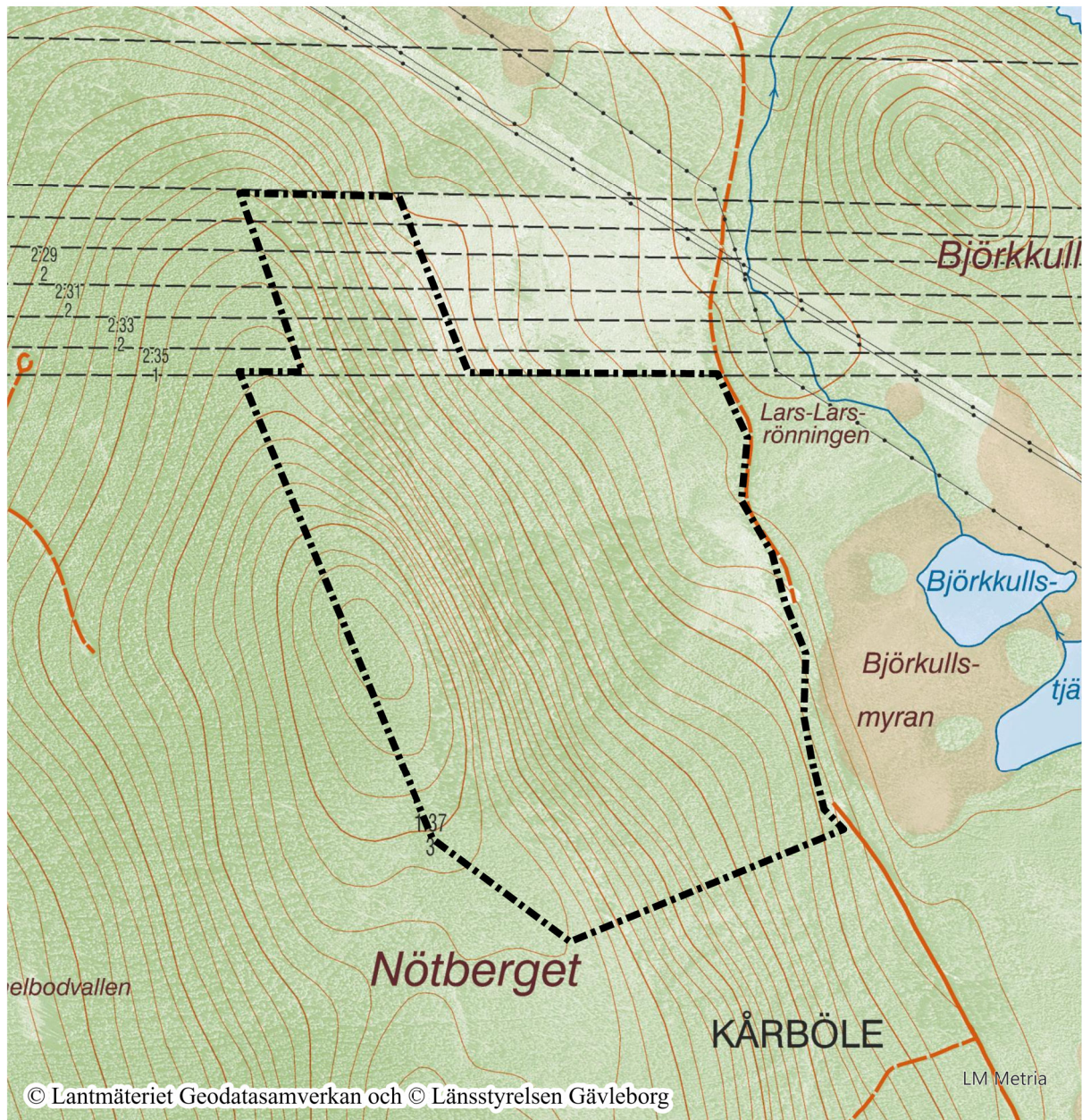
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2022-05-12

Dnr 1404-2019

Bilaga 1

Nötbergets norra naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6875152 E: 513948
Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Beslutskarta för Nötbergets norra naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

----- Gräns för naturreservatet
----- Fastighetsgränser

Postadress

Telefon

E-post adress

Webb

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

010-225 10 00

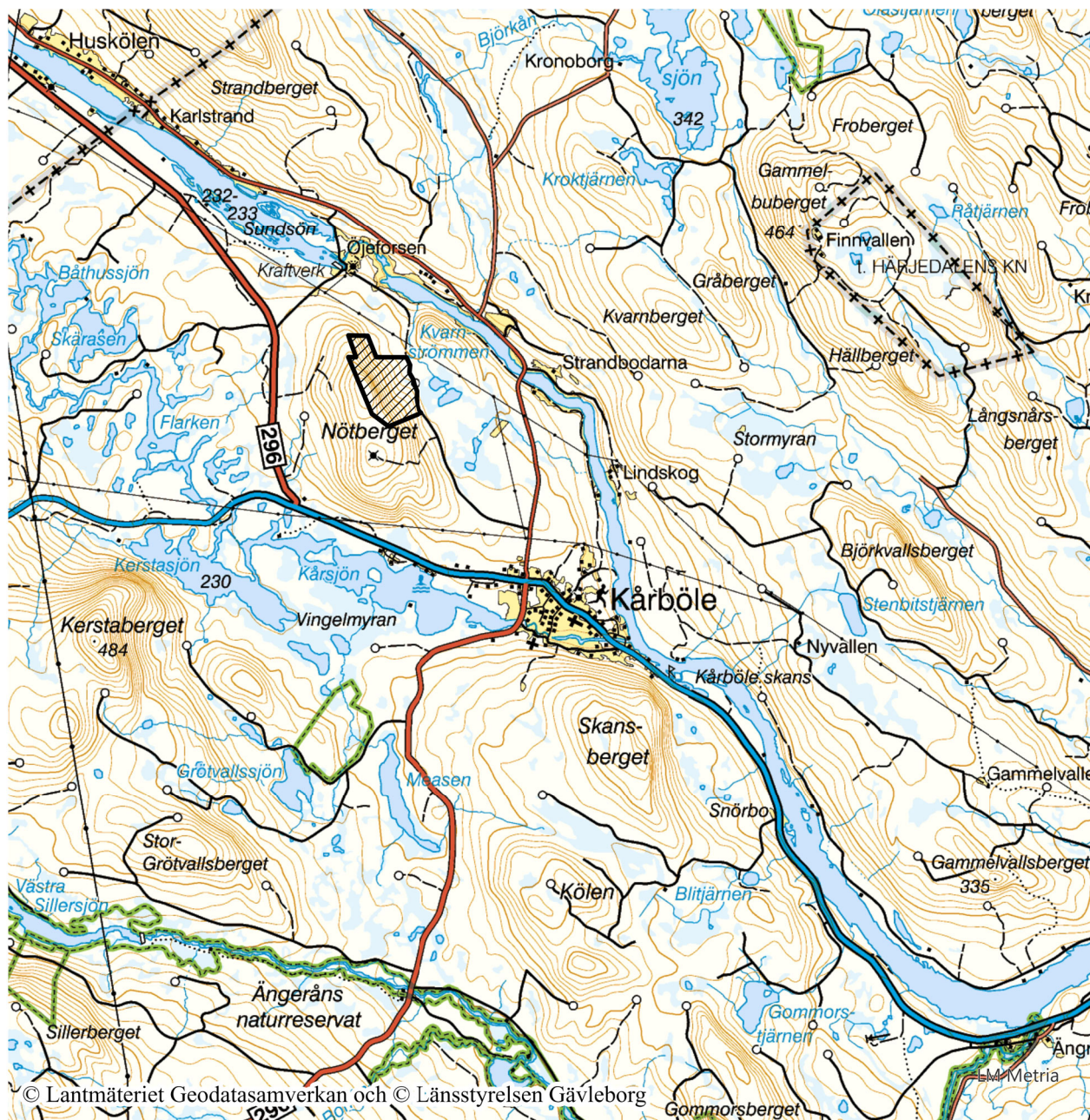
gavleborg@lansstyrelsen.se

lansstyrelsen.se/gavleborg

Länsstyrelsen
Gävleborg

Nötbergets norra naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Skala 1:80 000

0 0,5 1 2 3 Kilometer

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6875152 E: 513948

 Nötbergets norra naturreservat

Postadress

Telefon

E-post adress

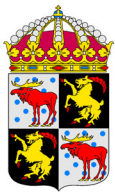
Webb

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

010-225 10 00

gavleborg@lansstyrelsen.se

lansstyrelsen.se/gavleborg

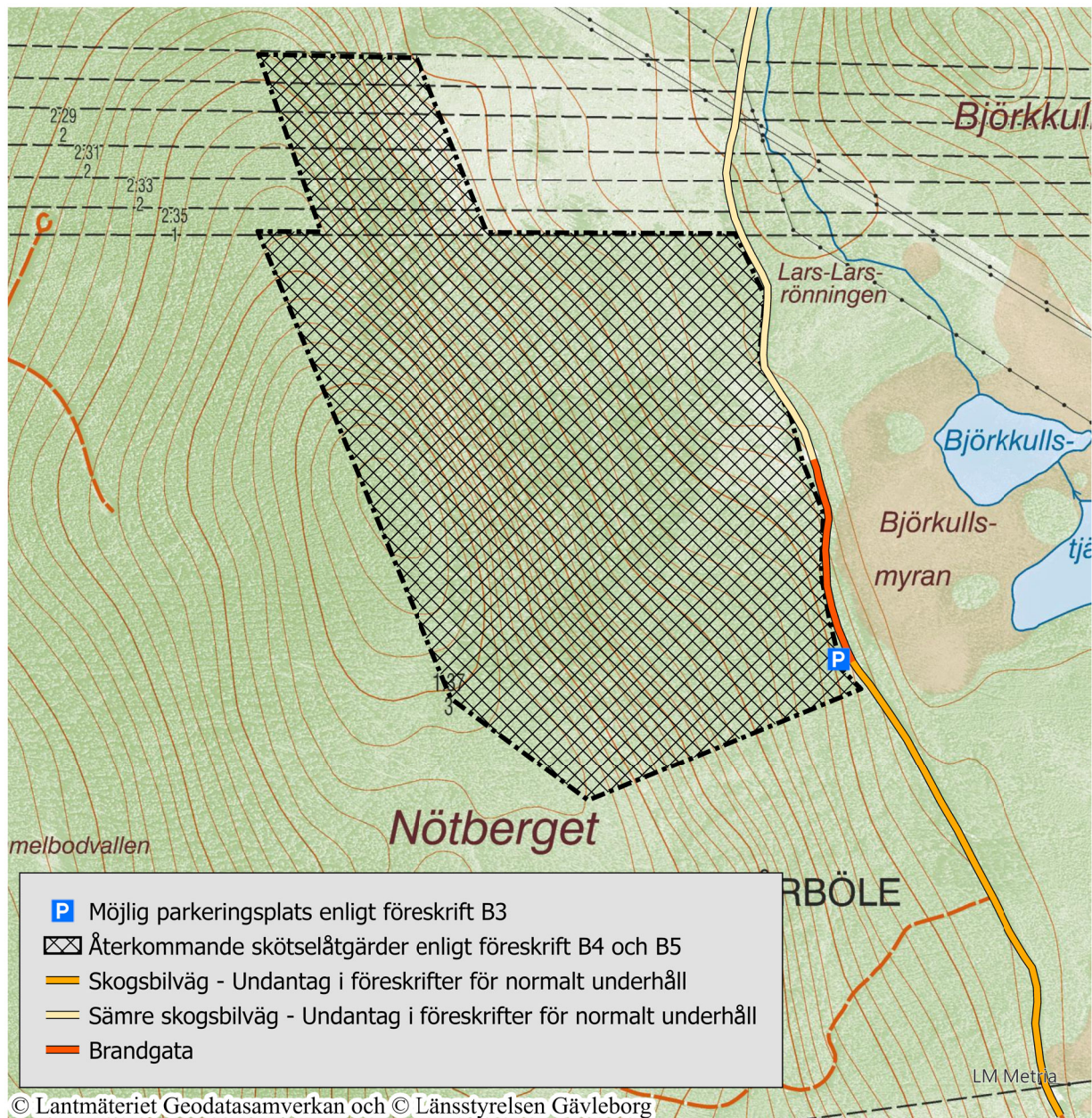
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2022-05-12

Dnr 1404-2019

Bilaga 3

Nötbergets norra naturreservat Föreskriftskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6875152 E: 513948
Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Föreskriftskarta för Nötbergets norra
naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

----- Gräns för naturreservatet
- - - - - Fastighetsgränser

Postadress

Telefon

E-post adress

Webb

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

010-225 10 00

gavleborg@lansstyrelsen.se

lansstyrelsen.se/gavleborg

Enheten för skydd av natur

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR NÖTBERGETS NORRA NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges bevarandemål för naturreservatets olika skötselområden och åtgärder som behövs för att uppfylla bevarandemålen. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Nötbergets norra naturreservat
NVR-id	21-2052885
Län	Gävleborgs län
Kommun	Ljusdals kommun
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 56 ha Därav landareal 56 ha Produktiv skogsmark 56 ha Naturskog* 23 ha * Areal från Länsstyrelsens inventering
Naturtyper enligt Natura 2000:	9010, Taiga 11,7 ha 9830, Obestämd näringsrik granskog/Taiga 10,1 ha
Naturtyper landareal (Marktäckedata enligt uppgifter från VIC Natur) Naturtyper som täcker mer än 1 ha redovisas.	Tallskog 6 ha Granskog 35 ha Barrblandskog 3 ha Lövblandad barrskog 2 ha Övrigt 10 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Växt- och djursamhällen	Skog Skogar påverkade av naturlig skogsbrand Döda träd, bränd död ved, brandljud

2022-05-12

Dnr 1404-2019

Arter (komplett artlista från insektsinventering finns i separat rapport (Hallqvist 2019) samt på Artportalen.se)	Växt-och djursamhällen uppkomna efter skogsbrand <u>Brandgynnade arter:</u> Toppmurkla (<i>Morchella conica</i>) Blek stenmurkla (<i>Gyromitra gigas</i>) Stybbskål (<i>Geopyxis carbonaria</i>) Kolflamskivling (<i>Pholiota highlandensis</i>) Lungmossa (<i>Marchantia polymorpha</i>) Spåmossa (<i>Funaria hygrometrica</i>) Klorhätta (<i>Mycena leptcephala</i>) Svedjetratts-kivling (<i>Clitocybe sinopica</i>) Liten brandlöpare (<i>Sericoda quadripunctata</i>) Aspvedgnagare (<i>Ptilinus fuscus</i>) Femstrimmig plattstumpbagge (<i>Platysoma deplanatum</i>) (NT) <i>Henoticus serratus</i> <u>Övriga arter:</u> Lunglav (<i>Lobaria pulmonaria</i>) (NT) Ullticka (<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>) (NT) Lappticka (<i>Amylocystis lapponica</i>) (VU) Rosenticka (<i>Fomitopsis rosea</i>) (NT) Kötticka (<i>Leptoporus mollis/erubescens</i>) (NT) Dofticka (<i>Haploporus odoratus</i>) (VU) Svart trolldruva (<i>Actaea spicata</i>) Blåsippa (<i>Hepatica nobilis</i>) Kransrams (<i>Polygonatum verticillatum</i>) Hässlbrodd (<i>Milium effusum</i>) Måbär (<i>Ribes alpinum</i>) Nattviol (<i>Platanthera bifolia</i>) Spindelblomster (<i>Neottia cordata</i>) Korallrot (<i>Corallorhiza trifida</i>) Torta (<i>Lactuca alpina</i>) Järpe (<i>Tetrastes bonasia</i>) Tjäder (<i>Tetrao urogallus</i>) Tretåig hackspett (<i>Picoides tridactylus</i>) (NT), häckning 2019
Bebyggelse och anläggningar	Naturrestatet gränsar mot skogsbilväg i öster

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Hela naturreservatet utgörs av skogsmark. Delar av skogen på Nötbergets ostsluttning utgörs av gammal delvis naturskogsartad skog med liten påverkan av modernt skogsbruk. Här finns en nyckelbiotop på ca 6 ha (registrerad 1996) samt ytterligare 7 ha skog som frivilligt avsatts för naturvårdsändamål av markägarna. Den gamla skogen omges av yngre skogar i åldern 20-40 år, samt även ett mindre hygge med plantskog. I anslutning till området finns fäbodan/fäbodlämningar. Sannolikt har skogsmarken inom reservatet används för skogsbyte i äldre tid (förutom där det varit för brant). På norra sidan av Nötberget ligger flera fångstgropar som sannolikt använts för fångst av älg. Fångstgropar har använts från stenåldern och fram till 1800-talet.

Hela naturreservatet ingår i den så kallade Nötbergsbranden, en del av de omfattande skogsbränderna som drabbade Hälsingland i juli 2018.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Naturreservatet består till halva sin areal av gammal naturskogsartad grandominerad barrblandskog med bitvis påtagligt inslag av björk och asp. 6 hektar av den gamla skogen har pekats ut som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen för sina höga värden knutna till den rikliga förekomsten av död ved (främst gran och asp) samt den värdefulla kryptogamfloran med flera rödlistade arter.

Nästintill hela naturreservatet brann vid den omfattande skogsbranden kring Nötberget i juli 2018. Den gamla skogen centralt i området som de omgivande ungskogarna påverkades av branden i varierande omfattning beroende variationer i brandens intensitet och förlopp. Den skog som står kvar efter branden har därför en mosaikartad sammansättning med ung och gammal skog där alltifrån enstaka träd till nästan alla träd dött vid branden. Området kommer att genomgå en stark förändring efter branden genom omfattande avdöende av kvarstående rotskadad gran och kraftig etablering av björk och asp. På sikt kommer området att utvecklas till en lövbränna, en mycket lövrik skog uppkommen efter skogsbrand.

Det som är utmärkande för brandfältet i Nötbergets norra naturreservat, till skillnad från andra områden som skyddats efter skogsbränderna 2018, är den höga andelen granskog på mark med påfallande hög bonitet, förekomst av rörligt markvatten samt gräs- och örtrik markvegetation.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

På norra sidan av Nötberget ligger flera fångstgropar som sannolikt använts för fångst av älg. Fångstgropar har använts från stenåldern och fram till 1800-talet.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Naturreservatet är beläget på Nötbergets delvis branta nordostsluttning och har tydlig påverkan av rörligt markvatten med källutflöden och fuktdrag i sluttningens nedre delar.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Nötberget har stora pedagogiska och lokalhistoriska värden som en av få kvarvarande brända skogarna från de omfattande skogsbränderna kring Kårböle i juli 2018. Besökare kan här uppleva effekterna av skogsbrandens våldsamma krafter men också följa hur livet återvänder och en ny skogstyp utvecklas efter branden. Den branta terrängen tillsammans med de stora mängderna kullfallna träd efter skogsbranden gör att delar av området kommer att vara tämligen svårframkomligt under lång tid. De närmaste åren efter branden kommer många döda träd att falla, vilket betyder att besökare i området måste iakttaga stor försiktighet. Området är lätt att nå från skogsbilvägen (Fågelmyravägen) som avgränsar naturreservatet i öster.

Naturreservatet är lågt prioriterat (kategori 3) vad gäller anpassningar för besökare och friluftsliv.

1.4 Källförteckning

de Vylder, Stefan (2019): *Det brinner... Rapport från en hotad by* Thermis förlag

Granström, A (2020): *Brandsommaren 2018 - Vad hände, och varför?*
MSB1496 – mars 2020

Hallqvist, Joel (2019): *Uppföljning av skogsbränder i Hälsingland -insekter*
Ecocom AB på uppdrag av Länsstyrelsen Gävleborg

Länsstyrelsen Gävleborg (2018): Nötberget - översiktlig inventering från
helikopter 2018-08-17 (Opublicerat arbetsmaterial)

Länsstyrelsen Gävleborg (2019): Inventeringsrapporter för Nötberget
(Opublicerad)

Datakällor:

Artportalen: Artdatabanken, SLU www.artportalen.se

Skogsstyrelsen: Nyckelbiotopsinventering N 10703-1996, Skogens pärlor,
Skogsstyrelsen

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreseptatet är indelat i fyra skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Äldre barrblandskog för utveckling till lövbränna
2. Barrungskogar för utveckling till lövbränna, viss brandefterliknande skötsel
- 3: Tallungskog, naturvårdsbränning eller brandefterliknande skötsel
- 4: Information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Äldre barrblandskog för utveckling till lövbränna (23 ha)

Beskrivning

Området omfattar de centrala delarna av naturreseptatet och är beläget på Nötbergets nordostsluttning. De övre delarna av området är starkt sluttande, för att sedan plana ut något längre ner. I de lägre delarna av sluttningen förekommer fuktdrag med rörligt markvatten och källor. Skogsmarken bestod innan branden av en äldre delvis naturskogsartad grandominerad barrblandskog. Tall förekommer mer allmänt i de övre delarna av området. Inslaget av björk och asp är bitvis påtagligt med flera partier finns det gott om grov gammal asp. De lägre delarna av området uppvisar en frodig och delvis artrik högrötsvegetation med arter som brunrör, hässlebrodd, tolta och ormbär. En lokal förekomst av kransrams, trolldruva, måbär och blåsippa indikerar rikare markförhållanden. Redan innan branden var ett område på 6 hektar klassat som nyckelbiotop och ytterligare 7 hektar var frivilliga avsättningar av markägaren.

Hela delområdet påverkades av branden 2018. Huvuddelen av området brann med låg intensitet och hade därmed relativt låg initial mortalitet i trädskiktet. I områdets norra del var brandintensiteten högre. Här finns stråk där de flesta träd dog redan vid branden. Året efter branden har många träd fallit och tillgången på stående och liggande död ved är riklig i hela området. Fortfarande finns dock många stående och fortfarande levande granar kvar i området. En stor del av dessa kommer sannolikt att dö eller falla under de närmaste åren på grund av brandskador på stammar och rötter. Dödligheten bland tallarna i området är generellt låg, men många tallar har kådflöde från stammarna och kommer att utveckla brandljud. Många av områdets grova aspar lever fortfarande men är kraftigt sotade och i många fall har barken fallit av i sjok runt stammen. Huvuddelen av asparna förväntas dö inom några år. Redan ett år efter branden noteras på många platser en riklig föryngring av asp, både från rotskott och frösådda plantor. Markvegetationen har börjat återhämta sig i de fuktigaste partierna men är i övrigt huvudsakligen bortbränd.

Bevarandemål

Området utvecklas över tid från ett brandfält i naturskogsartad skog till en variationsrik naturlig lövbrännemiljö. Lövträd som asp och björk förekommer rikligt tillsammans med de gamla träd som överlevt branden. Död ved förekommer ymnigt och brandspår i form av bränd död ved och brandljud finns i hela området. Arealen taiga och obestämd näringsrik granskog/taiga är tillsammans minst 22 ha.

Skötselinriktning

Huvudinriktningen för området är att den redan före branden naturskogsartade skogen får utvecklas fritt mot en naturlig lövbrännemiljö. Det är önskvärt att lövföryngringen i området får utvecklas utan negativ påverkan av viltbete, men det är i praktiken närmast ogörligt att freda området genom stängsling eller begränsning av viltstammarna. Vissa manuella åtgärder kan därför bli aktuella för att gynna lövet. Då området är en delvis översilad nordostsluttning med örtrik markvegetation är den naturliga brandfrekvensen sannolikt relativt låg, vilket bör beaktas i den långsiktiga skötseln av området. På lång sikt (minst 50 år) kan området antingen naturvårdsbrännas eller lämnas för fri utveckling mot lövrik grannaturskog.

Skötselåtgärder

Naturlig föryngring av löv, främst asp, bör följas upp. I det fall uppkomsten av löv missgynnas av allt för riklig granföryngring kan denna begränsas genom ringbarkning eller röjning av granplanter.

På lång sikt (minst 50 år) kan naturvårdsbränning vara önskvärt för att bibehålla områdets karaktär av lövbrännemiljö. Eventuell bränning bör dock genomföras relativt sent i områdets utveckling. En alternativ långsiktig förvaltningsinriktning kan vara fri utveckling mot näringsrik granskog med inslag av gamla lövträd uppkomna efter branden.

Om naturvårdsbränning skulle bli aktuellt i området i framtiden ska en detaljerad bränningsplan tas fram och de vid tiden för bränningen gällande riktlinjer för säker naturvårdsbränning ska tillämpas.

Skötselplanens skötselområde 2: Barrungskogar för utveckling till lövbränna, viss brandefterliknande skötsel (25 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av ungskogar i åldrarna 20–30 år samt två mindre hyggen som planterats med tall ca 5 år innan branden. Ungskogarna har en blandad trädslagssammansättning av gran och tall med inslag av björk och asp.

Gran är det dominerande trädslaget. Lövinslaget är i vissa delar betydande, främst i övre delarna av sluttningen. Flera gamla aspar står kvar som naturvärdesträd och bildar överståndare i ungskogen. Markvegetationen som är rik på gräs och örter är delvis frodig vilket indikerar rörligt markvatten.

Större delen av området påverkades av branden 2018. Liksom i skötselområde 1 var brandens intensitet relativt låg, med en uppskattad mortalitet på 30–40% under första året. Sannolikt kommer dock en stor del av granarna att dö inom några år på grund av brandskador på stammar och rötter. Längst i sydost finns ett mindre område på 3–4 hektar som inte berördes av branden.

Bevarandemål

Området utvecklas till en variationsrik lövbrännemiljö. Lövträd som asp och björk förekommer i god omfattning tillsammans med äldre träd som överlevt branden 2018. Död ved förekommer rikligt efter branden och tillkommer på sikt genom självgallring i den uppkommande skogen. På lång sikt utvecklas även naturskogsstrukturer i form variationsrik åldersstruktur med gamla träd och god tillgång till död ved. Arealen taiga ökar på lång sikt till 25 ha.

Skötselinriktning

Den långsiktiga målsättningen är att området utvecklas mot en naturlig lövbrännemiljö. Då området innan branden bestod av tämligen ensartade ungskogar är utgångsläget avsevärt sämre än för skötselområde 1. Manuella åtgärder för att gynna önskvärd beståndsutveckling kan därför bli aktuella i högre grad än i område 1.

På lång sikt kan naturvårdsbränning vara önskvärt för att bibehålla områdets karaktär av lövbrännemiljö. Eventuell bränning bör, åtminstone i delar med god lövföryngring, genomföras relativt sent i områdets utveckling. Då området kan vara tekniskt svårt att bränna kan en alternativ långsikt förvaltningsinriktning vara fri utveckling mot näringsrik granskog med inslag av gamla lövträd uppkomna efter branden.

Om naturvårdsbränning skulle bli aktuellt i området i framtiden ska en detaljerad bränningsplan tas fram och de vid tiden för bränningen gällande riktlinjer för säker naturvårdsbränning ska tillämpas.

Skötselåtgärder

Naturlig föryngring av löv, främst asp, bör följas upp. I det fall uppkomsten av löv missgynnas av allt för riklig barrföryngring kan förekomsten av granplanter begränsas genom ringbarkning eller röjning.

I delar med högre andel överlevande barrträd, framförallt tall, kan återkommande lågintensiv naturvårdsbränning vara önskvärt för att öka diversitet och åldersspridning i trädskiktet samt för att begränsa föryngringen av gran. Då området är tekniskt svårt att bränna på ett säkert sätt kan brandefterliknande åtgärder genomföras för att uppnå samma syfte. Exempel på sådana åtgärder kan vara ringbarkning eller nedröjning av uppkommande granplantor, manuella stamskador på tallar för att öka inkådning i veden eller att gläntor skapas genom ringbarkning eller fällning av träd för att gynna naturlig föryngring av löv och tall. Dessa åtgärder bör även genomföras för att öka diversiteten i den kvarvarande icke brunna skogen längst i sydost. Vid brandefterliknande skötselåtgärder kan utfallande virke transporteras ut ur området endast om det finns naturvårdsmässiga skäl för detta, i annat fall skall all ved lämnas på platsen som död ved.

Skötselplanens skötselområde 3: Tallungskog, naturvårdsbränning eller brandefterliknande skötsel (8 ha)

Beskrivning

Skötselområdet utgör en smal skogsremsa på Nötbergets topp, mellan reservatsgränsen i väster och Nötbergets östra sluttningar. Då i stort sett all skog på Nötbergets västra sida avverkats efter branden är området mycket exponerat och vindutsatt. Skogen består av 40-årig talldominerad barrblandskog med visst lövinslag.

Hela området påverkades av branden 2018. I de södra delarna är mortaliteten bland träden 30–40% medan det i norra delen av området finns delar med närmast 100% mortalitet. Huvuddelen av granen i beståndet kommer sannolikt att dö åren efter branden. På levande tallar förekommer kådflöde från stammarna. Det vindutsatta läget kommer sannolikt att medföra att många träd med av branden försvagade rotsystem kommer att falla de närmsta åren efter branden.

Bevarandemål

Skogen utvecklas över tid till en brandpräglad tallskog med tydlig skiktning, varierad åldersstruktur och god tillgång till gamla träd, död ved och spår av brand. Lövträd förekommer i varierande omfattning i beståndet. Arealen taiga ökar på sikt till 8 ha.

Skötselinriktning

Optimal skötsel för området vore återkommande naturvårdsbränningar med 30–50 års intervall, för att bibehålla karaktären av brandpräglad tallskog. Då området är tekniskt mycket svårt att bränna kan manuella åtgärder bli nödvändiga för att uppnå liknande beståndsutveckling.

Skötselåtgärder:

Skötselområdet får utvecklas fritt den första tiden efter branden. Den naturliga förnygringen av tall, löv och gran bör följas upp efter ca 10 år för att utvärdera vilka skötselåtgärder som kan bli nödvändiga på sikt.

Mest önskvärt vore om skogen kunde naturvårdsbrännas ca 30 år efter branden. Då området är tekniskt svårt att bränna kan manuella brandefterliknande åtgärder genomföras för att efterlikna effekterna av skogsbrand. Exempel på åtgärder kan vara ringbarkning eller röjning av inväxande gran, skapande av gläntor genom ringbarkning eller luckhuggning för att gynna förnygring av tall och löv, samt manuella stamskador på tall för att öka inkådning av veden.

Om naturvårdsbränning skulle bli aktuellt i området i framtiden ska en detaljerad bränningsplan tas fram och de vid tiden för bränningen gällande riktlinjer för säker naturvårdsbränning ska tillämpas.

Skötselplanens skötselområde 4: Information och friluftslivBeskrivning

Nötberget är lätt åtkomligt från den skogsbilväg som avgränsar naturreservatet i öster. Områdets läge på Nötbergets delvis branta sluttningar gör dock området något svårtillgängligt för besökare.

Naturreservatet har höga pedagogiska och vetenskapliga värden. Området är ett minnesmärke över de stora skogsbränderna kring Kårböle i juli 2018 och erbjuder en möjlighet att uppleva effekterna av skogsbrandens våldsamma krafter, men även att följa hur livet återvänder efter brandens förödelse.

Efter skogsbranden 2018 förekommer stora mängder stående och liggande döda träd i naturreservatet, vilket gör att området kommer att vara delvis mycket svårframkomligt en lång tid efter branden. De närmaste åren efter branden kommer många brandskadade träd att falla vilket innebär att det kan vara riskfyllt att besöka området. Besökare i området uppmanas att iakttaga stor försiktighet.

Förutom informationsskyltar och information om naturreservatet på länsstyrelsens hemsida planeras i nuläget inga särskilda anpassningar för besökare.

Bevarandemål:

- Naturreservatets gräns skall vara tydligt markerad
- En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturreservatet skall finnas

- Det skall finnas möjlighet att parkera i anslutning till naturreservatet
- Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida

Skötselåtgärder:

Naturreservatets gränser markeras.

Informationsskylt utarbetas och sätts upp.

Information om naturreservatet presenteras på länsstyrelsens hemsida.

En enklare parkeringsplats kan komma att anläggas.

3. Uppföljning**3.1 Uppföljning av skötselåtgärder**

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker för:

- Eventuell naturvårdsbränning
- Brandefterliknande skötselåtgärder

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs.

Uppföljningen specificeras i dokumentet "Uppföljningsplan för Nötbergets naturreservat" vilket fastställs i samband med naturreservatets bildande. Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i "Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län – policy och översiktlig plan 2012".

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Frekvens	Prioritering	Finansiering
Utmärkning av reservatsgräns	Initialt och vid behov	Reservatets gränser	Underhåll vid behov	1	Skötselanslag
Informationstavla	Initialt	Se karta	Underhåll vid behov	1	Skötselanslag
Information på hemsida	Initialt	Länsstyrelsens hemsida		1	Skötselanslag
Brandefterliknande åtgärder	Vid behov	Skötselområde 1-3	Vid behov	2	Skötselanslag
Naturvårdsbränning	Om ca 30 år	Skötselområde 2-3		2	Skötselanslag

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare kan det vara lämpligt att revidera skötselplanen om cirka 15 år.

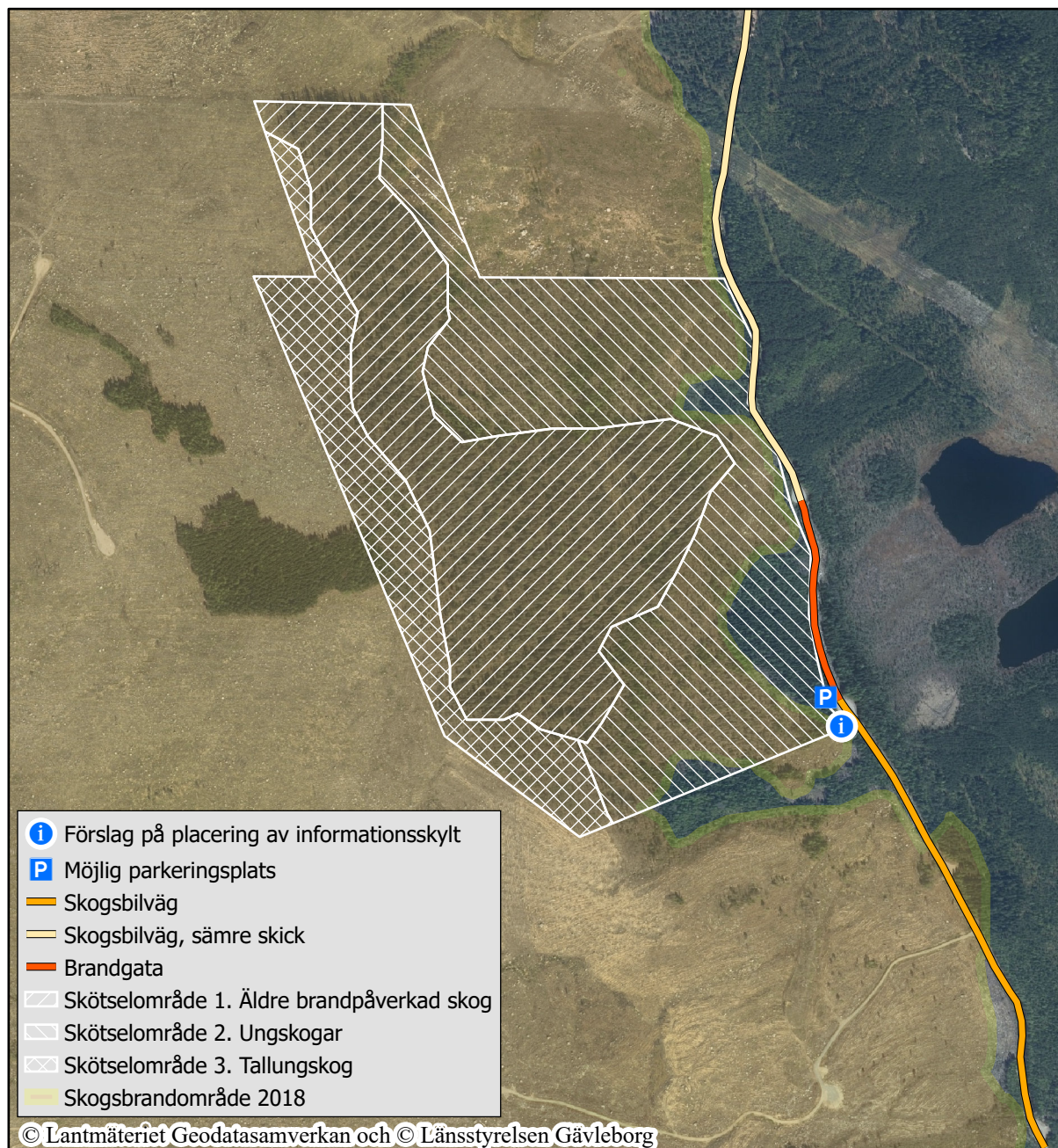

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2022-05-12

Dnr 1404-2019 Sid 12 (av 12)

Nötbergets norra naturreservat Karta till skötselplan

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Nötbergets norra
naturreservat

Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)

N: 6875152 E: 513948

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Telefon

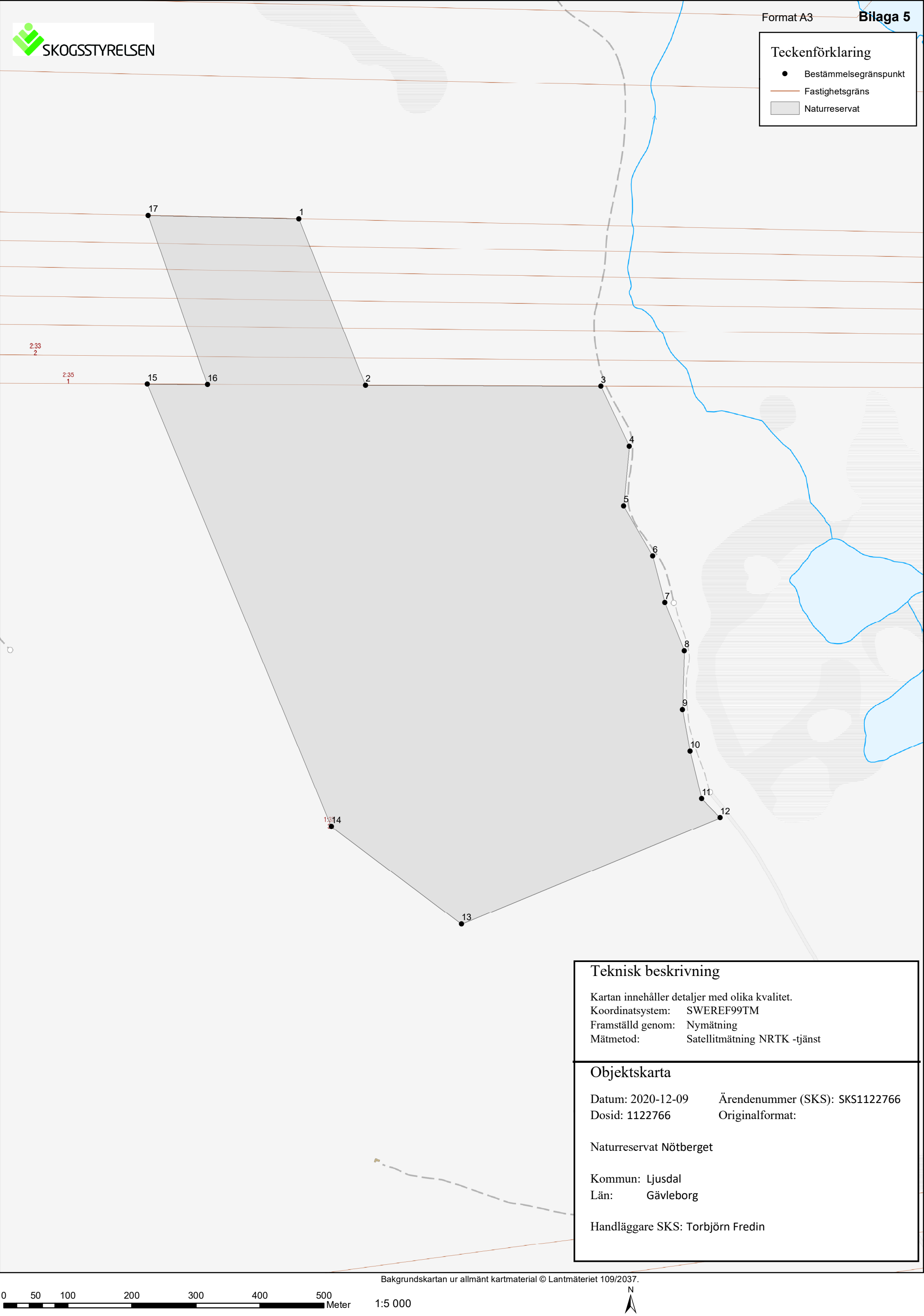
010-225 10 00

E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se

Webb

lansstyrelsen.se/gavleborg

Teknisk beskrivning

Datum: 2020-12-09

Ärendenummer: SKS1122766

Dosid: 1122766

Handläggare: Torbjörn Fredin

Mätmetod: Satellitmätning NRTK -tjänst

Mätperiod: 2019-03-28 till 2020-06-11

Objekt: Nötberget naturreservat

Kommun: Ljusdal

Län: Gävleborg

Koordinatsystem: SWEREF99_TM

Koordinatkvalitet: Inre 500 mm, Yttre 500 mm

Punkt ID	Norr (N)	Öst (E)	Notering
1	6875725,26	513743,08	Bestämmelsegränspunkt
2	6875465,42	513847,21	Bestämmelsegränspunkt
3	6875463,71	514215,02	Bestämmelsegränspunkt
4	6875370,22	514259,16	Bestämmelsegränspunkt
5	6875276,47	514250,34	Bestämmelsegränspunkt
6	6875198,48	514295,58	Bestämmelsegränspunkt
7	6875125,60	514314,80	Bestämmelsegränspunkt
8	6875050,51	514345,46	Bestämmelsegränspunkt
9	6874958,39	514342,42	Bestämmelsegränspunkt
10	6874893,28	514354,24	Bestämmelsegränspunkt
11	6874819,32	514372,39	Bestämmelsegränspunkt
12	6874789,68	514401,26	Bestämmelsegränspunkt
13	6874623,49	513997,32	Bestämmelsegränspunkt
14	6874775,49	513794,12	Bestämmelsegränspunkt
15	6875466,90	513506,59	Bestämmelsegränspunkt
16	6875466,27	513600,51	Bestämmelsegränspunkt
17	6875730,54	513507,66	Bestämmelsegränspunkt

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det **skriftligen** hos **Regeringen, Miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till:

Länsstyrelsen Gävleborg
801 70 Gävle

eller via e-post till:

gavleborg@lansstyrelsen.se

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

I överklagandet ska Ni ange

1. Ert namn och Er adress
2. vilket beslut Ni överklagar (diarienummer eller motsvarande)
3. vilken ändring Ni vill ha, samt
4. vilka skäl Ni anser att Ni har för ändringen.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).